

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Таврійського національного
університету імені В. І. Вернадського
Протокол № 5 від 12.12.2024 року
Голова Вченої ради

Валерій БОРТНЯК

УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора Таврійського
національного університету
імені В. І. Вернадського
№ 190-ОД від 12.12.2024 року

ПОЛОЖЕННЯ

**про запобігання та виявлення академічного плагіату
у Таврійському національному університеті
імені В. І. Вернадського**

КИЇВ 2024

ЗМІСТ

1.	Загальні положення.....	4
2.	Терміни та визначення.....	4
3.	Відповідальні особи.....	6
4.	Заходи щодо запобігання та виявлення плагіату.....	7
5.	Адміністратор і оператори системи.....	9
6.	Порядок перевірки на плагіат.....	10
7.	Відповідальність авторів та посадових осіб за академічний плагіат.....	15
8.	Прикінцеві положення.....	16
9.	Додатки.....	17
	Додаток 1. Зразок апеляційної заяви	17
	Додаток 2. Рекомендації щодо роботи з вільнодоступними програмами перевірки на плагіат.....	18

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (далі - Положення) в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського (далі - Університет) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII, Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII, Книги четвертої «Право інтелектуальної власності» Цивільного кодексу України, Статуту Університету, Колективного договору Університету, інших нормативно-правових документів Університету.

1.2. Положення розроблено з метою встановлення базових засад дотримання академічної доброчесності та запобігання плагіату, підвищення якості організації освітнього процесу, формування культури коректної роботи із джерелами інформації, визначення порядку проведення перевірки робіт здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших співробітників Університету на наявність академічного плагіату.

1.3. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті.

2. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. **Автор** - фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір.

2.2. **Плагіат** - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору

2.3. **Оприлюднення (розкриття публіці) твору** - здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо.

2.4. **Види плагіату:**

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства. Може містити:

- дослівне копіювання чужої роботи (як без відома, так і з дозволу автора) та оприлюднення її під своїм іменем;

- парафраза - переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає у заміні слів та знаків;
- переклад з іншої мови без належного оформлення цитування;
- часткове копіювання чужої роботи без належного оформлення цитування.

2.5. **Академічна доброчесність** - сукупність етичних принципів та визначених Законом України "Про освіту", Законом України "Про вищу освіту" та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.6. **Система виявлення збігів/ідентичності/схожості** (далі - Система) - інформаційна онлайн система, яка включає програмне забезпечення, інтерфейс користувача, бази даних та інші елементи, що призначені для виявлення збігів/ідентичності/схожості в академічних текстах, що завантажуються в Систему.

2.7. **Адміністратор** - авторизований користувач, уповноважений Університетом, що володіє обліковим записом адміністратора і може створювати або видаляти Облікові записи інших Авторизованих користувачів (операторів), матиме доступ до всіх даних, що передаються в процесі використання Системи виявлення збігів/ідентичності/схожості в текстах авторизованими користувачами.

2.8. **Авторизовані користувачі** - фізичні особи (співробітники та/або викладачі Університету), визначені Університетом, які уповноважені використовувати Систему виявлення збігів/ідентичності/схожості в академічних текстах.

2.9. **Обліковий запис** - персональний кабінет (сторінка) авторизованого користувача, створений в Системі виявлення збігів/ідентичності/схожості, який містить інструменти для завантаження академічних текстів з метою виявлення збігів/ідентичності/схожості та формування Звіту за результатами перевірки.

2.10. **База даних** - сукупність академічних текстів, які завантажені в Систему виявлення збігів/ідентичності/схожості авторизованими користувачами Університету з метою виявлення збігів/ідентичності/схожості. Використання бази даних в процесі використання Системи виявлення збігів/ідентичності/схожості здійснюється шляхом порівняння наукових та інших робіт, що завантажуються в Систему виявлення збігів/ідентичності/схожості в текстах авторизованими користувачами, з інформацією, яка міститься в базі даних.

2.11. **Звіт подібності** - документ, створений в результаті використання Системи виявлення збігів/ідентичності/схожості, що вказує на збіги/ідентичності/схожість в академічних текстах, що були завантажені авторизованими користувачами в Систему, у порівнянні з інформацією, яка міститься в базі даних та/або матеріалами, розміщеними в мережі Інтернет.

2.12. Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту» та «Про вищу освіту».

3. ВІДПОВІДАЛЬНІ ОСОБИ

3.1. Відповідно до академічних засад наукової діяльності, самостійність виконання всіх наукових завдань є одним із вихідних понять організації роботи з проведення наукових досліджень науково-педагогічними працівниками і здобувачами вищої освіти.

Науково-педагогічні працівники і здобувачі вищої освіти зобов'язані самостійно виконувати наукові дослідження та письмові роботи, коректно працювати із джерелами інформації, дотримуватися вимог наукової етики та академічної доброчесності.

За порушення цієї вимоги вони несуть персональну відповідальність, передбачену чинним законодавством.

3.2. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти (на здобуття ступеня бакалавра/магістра) - на етапі їх підготовки та допуску до публічного захисту на кафедрі, де вони виконувались;

- дисертаційні роботи на здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук)/доктора мистецтва або доктора наук - на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду у спеціалізованій вченій раді;

- рукописи монографій та підручників, що рекомендуються до видання Вченою радою Університету, на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду на засіданні кафедри;

- рукописи навчальних посібників, навчально-методичних матеріалів, які мають авторський текст та рекомендуються до друку Вченою радою Університету, на етапі представлення матеріалів до розгляду на засіданні кафедри;

- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів конференцій, семінарів тощо, на етапі подання роботи автором до розгляду для публікації;

- всі наукові статті, які надходять до редакцій Наукових журналів - на етапі подання роботи автором до розгляду для публікації.

Результати перевірки на наявність академічного плагіату обов'язково

повинні міститися у висновках кафедри.

3.3. Відповідальними особами за здійснення заходів щодо попередження академічного плагіату, забезпечення дотримання академічної доброчесності є:

- кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти (на здобуття ступеня бакалавра/магістра) – здобувачі вищої освіти, наукові керівники кваліфікаційних робіт (далі - керівник роботи);
- дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії (доктора мистецтва або доктора наук) - здобувачі наукового ступеня доктора філософії (доктора мистецтва або доктора наук), наукові керівники/консультанти;
- наукових праць, навчально-методичних матеріалів, які рекомендуються Вченою радою Університету до друку – автори наукових праць/навчально-методичних розробок та відповідна кафедра;
- наукових статей, які надходять до редакцій наукових журналів «Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського», які включено до Переліку наукових фахових видань України (далі - Наукові журнали) - автори статей та головний редактор Наукового журналу.

3.4. Відповідальні особи за перевірку академічних текстів на наявність академічного плагіату в структурних підрозділах Університету призначаються наказом ректора за поданням директора навчально-наукового інституту.

3.5. Відповідальним за перевірку академічного тексту дисертаційної роботи на наявність академічного плагіату є вчений секретар Вченої ради Університету.

3.6. Відповідальні особи від оргкомітетів конференцій, семінарів тощо за перевірку на плагіат рукописів, поданих до публікації в збірниках матеріалів (тез доповідей) призначаються головою оргкомітету.

4. ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

4.1. Запобігання академічному плагіату в Університеті здійснюється шляхом проведення комплексу заходів щодо формування культури «нульової толерантності», які охоплюють:

- інформування науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів про правила наукової етики та наслідки виявлення фактів академічного плагіату; включення в освітній процес творчих завдань, що сприяють формуванню навичок самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- розробку та розповсюдження методичних матеріалів з чітким

формулюванням вимог щодо написання письмових робіт, коректного використання інтелектуальних здобутків, визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на інформацію, яка використовується в наукових роботах;

- надання науковими керівниками (науковими консультантами) всебічної консультаційної допомоги здобувачам вищої освіти на всіх етапах виконання наукових робіт;

- ознайомлення науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти з нормативною базою, що унормовує виявлення академічного плагіату та запобігання йому;

- інформування науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти щодо відповідальності в разі виявлення фактів академічного плагіату;

- публічний захист кваліфікаційних та дисертаційних робіт;

- запровадження в рамках дисциплін «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Ділова іноземна мова», «Методологія і організація наукових досліджень» та інших занять із вивчення вимог до написання письмових робіт та наголосом на принципи самостійності роботи над письмовими завданнями різних видів, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань;

- формування завдань для написання контрольних та курсових робіт (проектів) із використанням педагогічних новацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувача до їх виконання;

- організацію бібліотекою заходів з популяризації основ інформаційної культури;

- організацію семінарів, тренінгів, круглих столів та виховних заходів із популяризації академічної культури здобувачів вищої освіти і формування практичних навичок написання наукових текстів;

- підписання здобувачами вищої освіти та співробітниками Університету Декларації про дотримання академічної доброчесності;

- проведення тижнів академічної доброчесності в кожному навчально-науковому інституті Університету;

- проведення семінарів з представниками компаній-розробників програм перевірки робіт на наявність ознак академічного плагіату для здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників;

- створення інформаційних та методичних матеріалів, присвячених

інформаційній грамотності та попередженню плагіату;

- розробку спільно з представниками роботодавців інформаційних матеріалів щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання;

- створення та розміщенні в Університеті матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності;

- розміщення в інституційному репозиторії кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти (в обов'язковому порядку після їх захисту), наукових та методичних робіт співробітників Університету для забезпечення прозорості, чесності, відповідальності та інших принципів академічної доброчесності;

- розміщення цього Положення та інших документів щодо запобігання та виявлення плагіату на офіційному сайті Університету;

- ознайомлення здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників із цим Положенням.

5. АДМІНІСТРАТОР І ОПЕРАТОРИ СИСТЕМ

5.1. Адміністратор Системи - співробітник Університету, який призначається наказом ректора і відповідає за організацію робіт щодо виявлення та запобігання академічному плагіату в Університеті. Адміністратор Системи взаємодіє з власниками/розробниками Системи та співробітниками, відповідальними за перевірку академічних текстів на плагіат в структурних підрозділах Університету (далі - оператори Системи).

Адміністратор Системи організовує роботу операторів Системи, надає інформацію керівництву Університету щодо загального стану процесу перевірки, надає в бухгалтерію Університету інформацію про обсяги використаних ресурсів, які Університет отримує від власників програмної системи контролю на антиплагіат.

Адміністратор Системи є відповідальною особою за підтримку файлового сховища академічних текстів, які проходять перевірку на наявність академічного плагіату.

5.2. Оператори Системи призначаються наказом ректора за поданням директора навчально-наукового інституту. Функціональні обов'язки операторів Системи:

5.2.1. Одержання необхідного програмного та методичного забезпечення. Забезпечення захисту персональних даних відповідно до чинного законодавства.

5.2.2. Прийом від відповідальних осіб академічних текстів на перевірку.

5.2.3. Здійснення перевірки академічного тексту на наявність плагіату, виготовлення її результату – звіту подібності, та передача його науковому керівнику роботи (чи іншій відповідальній особі) в електронному вигляді.

5.2.4. Ведення електронного обліку перевірених робіт та використаного обсягу ліміту на перевірку, подача заявок на одержання необхідного ліміту сторінок, підготовка статистичних даних про проведену перевірку.

5.2.5. Передача депозитору для направлення перевірених академічних текстів (не менш ніж 1 раз на семестр) до репозиторію академічних текстів Університету.

6. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НА ПЛАГІАТ

6.1. Академічні тексти, що подаються для перевірки на виявлення збігів/ідентичності/схожості текстів, повинні бути представлені у форматах:

- *.pdf;
- *.doc (Word 97 - Word 2003);
- *.doc (Word 2007);
- *.rtf (Rich TextFormat).

6.2. Автори наукових статей, які виявили бажання публікувати свої результати досліджень в Наукових журналах відповідно до вимог пп. 6.1, 6.3 цього розділу готують для перевірки електронний варіант роботи (далі - файл), за який несуть персональну відповідальність, та надають його особі, яка є відповідальною за забезпечення дотримання академічної доброчесності для даного виду робіт.

Відповідальна особа надсилає файл до видавництва для перевірки на наявність плагіату.

6.3. Під час підготовки академічного тексту, в т.ч. кваліфікаційної роботи/дисертації (далі – робота), не допускається використання будь-яких методів обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат, зокрема:

- заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення;
- заміна окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту (наприклад, заміна кириличних букв на відповідні латинські і навпаки);
- вставка додаткових текстових символів, які візуально невидимі.

6.3.1. Здобувачі вищої освіти Університету та наукові керівники/консультанти роботи несуть персональну відповідальність за ідентичність електронного варіанту роботи, що надається на перевірку, завершеним та підписаним роботі у друкованому вигляді.

6.4. Здобувачі вищої освіти Університету відповідно до вимог пп. 6.1, 6.3 цього розділу готують електронний варіант роботи, за який несуть

персональну відповідальність. Електронний варіант дисертації надається вченому секретарю Вченої ради (далі - секретар).

6.4.1. Електронний варіант кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти (на здобуття ступеня бакалавра/магістра) надається науковому керівнику роботи. Термін подачі роботи має бути достатнім для перевірки на наявність плагіату та отримання звіту подібності, підготовки експертного висновку наукового керівника роботи, прийняття рішення для допуску до публічного захисту кваліфікаційної роботи.

6.5. Науковий керівник роботи чи секретар надсилає корпоративною електронною поштою роботу оператору Системи для завантаження в Систему на перевірку.

6.6. Оператор Системи завантажує роботу до Системи і впродовж трьох робочих днів здійснює процес перевірки тексту на наявність плагіату за відкритими інтернет-джерелами та базами внутрішньої бібліотеки Системи.

6.7. Завданням Системи є визначення ступеня подібності академічного тексту та іншого матеріалу до текстів, ілюстративних та інших матеріалів документів, що містяться у внутрішніх базах Системи, Університету, академічних закладів-партнерів та в Інтернеті. Система надає інформацію, що дозволяє провести незалежну оцінку по відношенню до коректності запозичень, знайдених у проаналізованому документі. Система формує звіт подібності, що містить інформацію, яка вказує на наявність текстових та інших запозичень зі знайдених джерел.

Оператор Системи не має права видаляти перевірені академічні тексти із Системи.

6.8. Інтерпретація показників звіту подібності системи StrikePlagiarism:

- **Коефіцієнт подібності 1*** – відсотковий показник, що визначає рівень текстових запозичень, знайдених у джерелах баз даних системи та Інтернет, який розраховується на підставі коротких словосполучень (довжиною мінімум 5 слів);

- **Коефіцієнт подібності 2*** – відсотковий показник, що визначає рівень текстових запозичень, знайдених у джерелах баз даних системи та Інтернет, який розраховується на підставі словосполучень, довжина яких становить 25 слів;

**Високі значення коефіцієнтів подібності не автоматично означають академічний плагіат. Звіт подібності опрацьовується компетентним експертом, що обізнаний як у технічних аспектах виявлення академічного плагіату, так і в сучасному стані предметної області досліджень.*

- **Сигнал «Тривога»** – вказує на наявність інформації щодо текстових спотворень:

- Заміна букв – у тексті знаки одного алфавіту замінені схожими знаками іншого алфавіту;
- Інтервали;
- Мікропробіли;
- Білі знаки - вказує на наявність у тексті прихованих символів (використання невидимих знаків між словами);
- Парафрази.

Ці спотворення в тексті можуть говорити про можливі маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер і вказувати на спробу фальсифікувати результати перевірки з метою зменшення показників подібності роботи.

Але буває, що ці спотворення носять характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні. Тому варто підходити до аналізу цього модуля дуже відповідально.

▪ **Коефіцієнт подібності за списком джерел:**

- 10 найдовших фраз;
- з домашньої бази даних;
- з програми обміну базами даних;
- з Інтернету.

В цьому списку джерела із різних баз даних. Колір тексту означає, в якому джерелі він був знайдений.

Ці джерела і значення коефіцієнта подібності за списком джерел не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело та проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

▪ **Коефіцієнт прийнятих фрагментів** – відсотковий показник, що показує на кількість точних співпадінь слів (фрагментів) у роботі та їх відсоткове відношення.

Виявлені у тексті роботи запозичення вважаються правомірними, якщо вони:

- є власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у тому числі найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела та інше);
- є усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- належним чином оформлені цитуваннями.

Усі запозичені фрагменти в роботі мають бути розглянуті на предмет коректності оформлення цитувань та посилань на першоджерела.

6.9. За результатами перевірки Система видає звіт подібності. Оператор Системи в строки, визначені в п. 6.6 цього розділу, засобами

корпоративної пошти передає звіт подібності в електронному форматі секретарю/науковому керівнику роботи, який надсилав роботу на перевірку, для аналізу та прийняття експертного рішення.

У звіті подібності обов'язково вказуються:

- ім'я та прізвище оператора Системи;
- точна дата і час проведеної перевірки;
- назва перевіреного академічного тексту;
- перелік назв використаних баз внутрішньої бібліотеки Системи;
- кількість джерел в Інтернеті, які використовувалися для перевірки.

Роздрукована частина звіту подібності, яка засвідчує відсоток збігів/ідентичності/схожості, завірена підписом оператора Системи, що здійснював перевірку роботи на плагіат, додається до кваліфікаційної роботи.

6.9.1. Академічний текст, в якому виявлено високий відсоток подібності, не може бути відразу кваліфікований як такий, що містить академічний плагіат. Рішення щодо наявності у академічному тексті неправомірних запозичень ідей та наукових результатів, отриманих іншими авторами та/або за відсутності відповідних посилань, приймається керівником роботи та відповідними рішеннями кафедри залежно від виду роботи.

6.10. За умови належного цитування при прийнятті рішення щодо припустимої кількості текстових та інших запозичень враховується специфіка роботи (галузь знань, спеціальність) та вид роботи.

6.11. Після отримання звіту подібності науковий керівник здійснює експертну оцінку роботи з урахуванням звіту подібності, робить експертний висновок про оригінальність роботи і включає її у відгук.

У системі запобігання академічного плагіату Університету в якості критерію оригінальності роботи використовується показник рівня оригінальності тексту у відсотках за результатами звіту онлайн-сервісу пошуку плагіату Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості, зменшений на відсоток правомірних запозичень.

6.11.1. Звіт подібності та експертний висновок наукового керівника про оригінальність дисертаційної роботи розглядається рецензентами та на міжкафедральному семінарі, де проводиться попередня експертиза дисертації.

Результати розгляду та остаточне рішення щодо наявності/відсутності рекомендацій Вченій раді допустити дисертацію до захисту зазначаються у висновку міжкафедрального семінару.

6.12. У випадку виявлення технічних недоліків в розділах роботи, які не описують безпосередньо авторське дослідження, або якщо кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи, робота повертається автору-здобувачу вищої освіти на доопрацювання з можливістю

повторного подання на розгляд керівника роботи. Повну копію звіту подібності здобувач вищої освіти може отримати на кафедрі за письмовим запитом.

6.13. Якщо робота містить навмисні текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату, робота не приймається до захисту. Причини не прийняття роботи на основі експертного висновку керівника роботи та характер відповідальності мають бути зазначені у протоколі засідання кафедри.

Вважається, що робота не пройшла перевірку на академічний плагіат, якщо виконується хоча б одна з таких умов:

- виявлено текстові запозичення без посилань на першоджерела;
- виявлено факти використання методів обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат відповідно до п.6.3 цього Положення.

6.14. У випадку незгоди з експертним висновком про оригінальність роботи здобувач вищої освіти має право подати апеляцію, яка буде розглянута в установленому порядку Комісією з академічної доброчесності Університету (додаток 1).

6.15. Вважається, що робота успішно пройшла перевірку на академічний плагіат, якщо додержано такі умови:

- частка текстових запозичень без посилань на першоджерела становить 0%;
- не виявлено фактів використання методів обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат відповідно до п.6.3 цього Положення;

6.15. Здобувачі, кваліфікаційні роботи яких пройшли перевірку на академічний плагіат, наказом ректора Університету допускаються до атестації здобувачів вищої освіти. Якщо робота допускається до захисту, то здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат вважається завершеним.

6.16. При перевірці Системою наукових праць, навчально-методичних матеріалів, які рекомендуються Вченою радою Університету до друку, відповідно до пунктів 6.1 та 6.3 цього Положення автор готує для перевірки електронний варіант академічного тексту та надсилає його відповідальній особі. Після перевірки отриманий звіт подібності розглядається на засіданні відповідної кафедри, в протоколі якого зазначається висновок про оригінальність академічного тексту та схвалене рішення.

6.17. Перед поданням авторського тексту на перевірку автору (авторам) рекомендовано провести самоперевірку роботи на унікальність тексту, відсутність академічного плагіату за допомогою однієї з безкоштовних комп'ютерних програм, яка знаходиться у вільному доступі в мережі Інтернет (Додаток 2).

6.18. Для здобувачів вищої освіти за всіма спеціальностями та рівнями вищої освіти, для науково-педагогічних працівників Університету перевірка робіт на антиплагіат є безкоштовною. У всіх інших випадках здійснюється відшкодування витрат за перевірку робіт антиплагіатною системою відповідно до Порядку надання платних освітніх послуг державними та комунальними навчальними закладами, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, Міністерства економіки, Міністерства фінансів України від 23.07.2010 р. № 736/902/758.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АВТОРІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

7.1. Відповідальність за ознайомлення з цим Положенням та іншими документами, що регламентують дотримання академічної доброчесності та встановлюють відповідальність за академічний плагіат, з боку науково-педагогічних працівників - несе завідувач відповідної кафедри; з боку здобувачів вищої освіти - керівники кваліфікаційних робіт.

7.2. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні та інші співробітники Університету несуть відповідальність відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» та ст. 6 Закону України «Про вищу освіту».

7.3. Виявлення фактів плагіату у роботах науково-педагогічних працівників враховується при продовженні дії контракту та є підставою для дострокового припинення його дії.

7.4. У разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, зокрема наявності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, Університет припиняє дію рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

7.5. До захисту допускається дисертація, виконана здобувачем ступеня доктора філософії самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії.

7.6. Виявлення фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у захищеній здобувачем дисертації є підставою для скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження йому ступеня доктора філософії та видачу відповідного диплома.

7.7. У разі встановлення відповідно до законодавства у кваліфікаційній роботі здобувача ступеня доктора філософії фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та/або порушення встановленої законодавством

процедури захисту дисертації дія рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії припиняється закладом вищої освіти чи науковою установою, в якому (якій) вона була утворена, або Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

7.8. Якщо у захищеній здобувачем ступеня доктора філософії дисертації встановлено відповідно до законодавства факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, його науковий керівник позбавляється права участі у підготовці та атестації здобувачів ступеня доктора філософії строком на два роки, голова та члени разової спеціалізованої вченої ради, в якій відбувся захист цієї дисертації, та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки на дисертацію, позбавляються права участі в атестації здобувачів ступеня доктора філософії строком на два роки, а заклад вищої освіти чи наукова установа позбавляється права утворювати разову спеціалізовану вчену раду за відповідною спеціальністю строком на один рік, крім випадку скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладом вищої освіти чи науковою установою.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення набуває чинності після затвердження Вченою радою та введення у дію наказом ректора Університету.

8.2. Всі зміни та доповнення до Положення затверджуються на засіданні Вченої ради та вводяться в дію наказом ректора Університету.

8.3. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського (зі змінами та доповненнями), затверджене Вченою радою (протокол № 10) від 28.01.2022 та уведене в дію наказом ректора № 18-ОД від 31.01.2022, визнати таким, що втратило чинність.

8.4. Відповідальність за актуалізацію Положення, контроль за його виконанням несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок апеляційної заяви*

Голові Комісії з академічної доброчесності

здобувача / автора _____

ЗАЯВА

Заявляю, що кваліфікаційну роботу (дисертацію, монографію, рукопис наукової статті тощо) « _____ » я(ми) підготував(ли) особисто (з урахуванням внеску наукового керівника роботи). Тому прошу(симо) розглянути оскарження щодо не допуску цієї роботи до захисту/надання рекомендації Вченою радою щодо публікації, оскільки вона не порушує Закони України «Про авторське право і суміжні права» і «Про освіту», не містить навмисні текстові спотворення як передбачувані спроби укриття запозичень, а виявлені запозичення не є плагіатом.

Підтвердження:

(дата)

(підпис)

**Заяву зазначеного зразка мають право подати автори наукових праць, навчально-методичних матеріалів, які рекомендуються Вченою радою Університету до друку.*

Рекомендації щодо роботи з вільнодоступними програмами перевірки на плагіат

Існує декілька видів технічних засобів, які шляхом автоматичного порівняння текстових документів в електронній формі з базою даних інших текстів, створюють умови для швидкого виявлення плагіату.

Перевірку наукових робіт на унікальність та наявність у них плагіату можливо проводити за допомогою безкоштовних програм, які знаходяться в мережі Інтернет у вільному доступі:

<https://www.plag.com.ua/> – сервіс перевірки на плагіат у більш ніж 100 країнах.

<https://skandy.co/ua> – сервіс перевірки на плагіат онлайн для студентів, вчителів, професіоналів.

<https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat> – можливість перевірити плагіат онлайн безкоштовно без реєстрації. Доступ з ПК і смартфона. Щоб скористатися треба зайти на edubirdie.com, помістити текст в поле або завантажити файл і перевірити його. Інструмент перевіряє всі доступні онлайн-джерела, тексти і порівнює їх з роботою. Потрібно декілька хвилин для отримання відповідного звіту про поширеність плагіату в тексті і список джерел в Інтернеті, які містять такі самі слова, словосполучення чи речення. Не унікальні елементи будуть підкреслені.

<https://www.plagium.com/> – обмеження 1000 слів. Є можливість проаналізувати свої документи Google за допомогою Plagium [за посиланням](#).

<https://www.duplichecker.com/> – безкоштовно - обмеження 1000 слів.

<https://plagiarismdetector.net/> – безкоштовно - обмеження 1000 слів.

<http://plagiarisma.net/> – без реєстрації обмеження 2000 слів, кожне речення повинно складатися як мінімум із 4 слів та 30 символів. Щоб позбавитися всіх обмежень - [Зареєструйтесь](#), це безкоштовно. Відповіді на поширені запитання за посиланням: [FAQ](#).

<https://plagiarismcheck.org/> – безкоштовно 1 сторінка.

<https://www.plagtracker.com/> – безкоштовно- обмеження 5000 слів. Відповіді на поширені запитання за посиланням: [FAQ](#).

<https://www.plagscan.com/> – безкоштовно - [пробний період](#).

<https://candy-content.com/> - безкоштовно, 5 перевірок/ до 25000 символів на тиждень.

Як працює сервіс перевірки унікальності?

У роботі онлайн-сервісу для перевірки унікальності Candy Content використовується метод аналізу, що базується на алгоритмі шинглів — класичному стандарті антиплагіат-інструментів. Основна мета цього алгоритму — виявлення запозичених текстових фрагментів шляхом їхнього порівняння з величезними базами даних, що містять академічні роботи, книги, статті та безліч інших джерел.

Перевірка тексту на унікальність включає кілька етапів:

- Попередня обробка, під час якої текст очищається від зайвого форматування.
- Сканування та розділення на фрагменти. Алгоритм ділить текст на дрібніші фрагменти (шингли), що дає змогу поліпшити точність порівняння та пришвидшити процес аналізу.
- Порівняння з базою даних. Кожен фрагмент тексту порівнюється з документами в базі даних.
- Аналіз та оцінка збігів. При цьому алгоритм перевірки враховує різні види плагіату, включаючи пряме копіювання та перефразування.
- Генерація звіту, що містить детальну інформацію про результати перевірки. Система формує звіт, у якому зазначаються відсоток запозичення, знайдені збіги та їхні джерела.